

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea de Științe ale Educației
Departament de Specialitate Profil Psihopedagogic
Disciplina „Managementul clasei de elevi” (MCE)

Teme pentru evaluarea de parcurs la disciplina „Managementul clasei de elevi”, aferente primelor trei seminarii (unități de conținut), destinate studenților înscriși la modulul psihopedagogic, nivel I, ZI, din anul III, FIG, FSEAP, FEFS și celor din anul II, FLSC (RS, RI, ER, UR).

Suportul de seminar necesar elaborării temelor, poate fi împrumutat de la Catedră- Casa Albă, zilnic, între orele 10-16.

Program de consultații: Miercuri, între orele 14-16, Casa Albă

Coordonator de seminar, asist.drd. Lilioara Gherasim

Seminar I - Unitatea de învățare Managementul clasei de elevi. Delimitări conceptuale și implicații praxiologice

1. Delimitări conceptuale: management, management educațional, managementul organizației școlare, managementul clasei de elevi
2. Implicații practice ale MCE - Începutul anului școlar și primele întâlniri cu clasele de elevi

Teme

1) *Exercițiu*

Selectează una dintre perspectivele asupra conceptului „managementul clasei de elevi”. Justifică alegerea, argumentează. (2 argumente, 2 paragrafe)

2) *Exercițiu*

Realizează o reprezentare grafică de tip „sistem solar” care să aibă drept punct de referință conceptul „managementul clasei de elevi”. În jurul acestuia creează (prin săgeți) legături cu semnificațiile oferite de definițiile din secțiunea teoretică.

3) *Planificarea activităților din „Prima zi de școală”*

Lectura suportul teoretic și luați în considerație importanța primelor întâlniri cu clasa de elevi.

Scenariu: Sunteți profesor diriginte la clasa a V-a B. Realizați o planificare a activităților elevilor pentru prima zi de școală. Luați în considerare nevoile și preocupările elevilor, ale părinților și ale profesorului.

Folosiți modelul următor:

Activități	Obiective	Perioada	Resurse educaționale	Responsabili

- 4) **Exercițiu: „Întrebările tânărului profesor”**. Răspunde în scris la următoarele întrebări:
- Ce ai vrea să știi despre elevii unei clase înainte de a-i întâlni și de ce?
  - Ce tip de subiect vei alege pentru prima lecție și de ce?
  - Ce vei face și vei gândi: cu o oră înainte de lecție, cu cinci minute înainte de lecție?
  - Cum vei începe lecția?
  - Ce strategii de predare vrei să folosești la prima lecție (prelegere, lucrul pe grupe, conversația, altele) și de ce?
  - Cum crezi că te va percepe clasa la prima întâlnire?
  - Există reguli pe care dorești să le stabilești de la început? De ce?
  - Ce tip de relații ți-ar plăcea să stabilești cu clasa pe termen lung și cum te-ai gândit să procedezi?

Bibliografie:

1. Băban, Adriana (coord.), 2001. Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere: Cluj-Napoca, Editura Ardealul
2. Cristea, Gabriela, 2007. Managementul lecției: București, Editura Didactică și Pedagogică
3. Iucu, B. Romiță, 2006. Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională: Iași, Editura Polirom.
4. Jinga, Ioan și Istrate, Elena, 1998. Manual de pedagogie: București, Editura All Educational
5. Nicolescu, Ovidiu și Verboncu, Ion, 1999. Management, București, Editura Economică
6. Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008. Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică: Iași, Editura Polirom
7. Stan, Emil, 1999. Profesorul între autoritate și putere: București, Editura Teora

Seminar II - Unitatea de învățare Personalitatea profesorului. Perspective manageriale

1. Competența didactică sau despre Ce înseamnă profesorul bun?
2. Competența managerială. Funcțiile manageriale ale profesorului în școală și în clasa de elevi. Activitățile manageriale
3. Rolurile profesorului și conflictele de rol
4. Stiluri manageriale
5. Competență managerială sau leadership? Semnificații ale puterii și autorității profesorului

Teme

- 1) **Exercițiu „Profilul competențelor profesionale”.** Elaborați în formă grafică, profilul competențelor profesionale ale cadrului didactic (organizatori grafici tip ciorchine, arbore sau tip sistem solar). Ce alte dimensiuni puteți include alături cele prezentate?
- 2) **Activitate - Managementul conflictului de rol**
Identificați modalități de soluționare creativă privind conflictele de rol descrise în secțiunea teoretică *Rolurile profesorului și conflictele de rol*.
- 3) **Activitate – Stiluri manageriale**
Identificați efectele stilurilor manageriale asupra clasei de elevi: (1) ca ambianță psihologică și (2) performanțe în învățare.

Stil managerial	Ambianță psihologică	Performanțe în învățare
Democratic		
Autocratic		
Permisiv		

- 4) **Exercițiu – Abuzul de putere**
Identificați efectele exercitării abuzului de putere, bazat pe agresivitate fizică și psihologică, asupra elevilor și a atmosferei afective din clasă. Realizați o listă cu atitudinile și comportamentele inacceptabile ale profesorului în clasa de elevi! (minim 5, maxim 7 atitudini și comportamente).
- 5) **Autoevaluare – Profil managerial**
Realizează o autoevaluare a competențelor profesionale din perspectivă managerială.
Citiți lista din **Anexa 3** și marcați cu:
  - un (+) itemii care descriu o trăsătură pe care o aveți;

- cu (?) itemii care descriu o trăsătură care poate fi dezvoltată. Găsiți modalități prin care puteți dezvolta aceste însușiri.
- cu (-) itemii care descriu o trăsătură care vă lipsește. Reflectați la semnificația lor pentru profesia didactică și la modalitatea de compensare.
 ? Care sunt punctele tale forte? Dar cele slabe? Imaginează o strategie de dezvoltare profesională care să te ajute să devii un bun manager al clasei.

Bibliografie:

1. Abric, Jean-Claude, 2002. Psihologia comunicării. Teorii și metode: Iași, Editura Polirom
2. Amado, Gilles și Guittet, Andre, 2007. Psihologia comunicării în grupuri: Iași, Editura Polirom.
3. Băban, Adriana (coord.), 2001. Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere: Cluj-Napoca, Editura Ardealul
4. Cosmovici, Andrei și Iacob, Luminița (coord.), 1999. Psihologie școlară. (cap. Dimensiuni psihosociale ale activității profesorului, autori Neculau, Adrian și Boncu, Ștefan): Iași, Editura Polirom
5. Constantin, Ana-Stoica, 2004. Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor: Iași, Editura Polirom.
6. Constantin, Ticu, 2004. Evaluarea psihologică a personalului: Iași, Editura Polirom.
7. Constantin, Ticu și Constantin, Ana-Stoica, 2002. Managementul resurselor umane: Iași, Editura Institutul European
8. Gordon, Thomas & Burch, Noel, 2011. Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii: București, Editura TREI (trad. I. Sava)
9. Ionescu, Miron și Chiș, Vasile (coord.), 2009. Fundamentări teoretice și abordări praxiologice în științele educației, Cluj-Napoca, Editura Eikon
10. Iucu, B. Romiță, 2006. Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională: Iași, Editura Polirom.
11. Jinga, Ioan și Istrate, Elena, 1998. Manual de pedagogie: București, Editura All Educational
12. Macavei, Elena, 2001. Pedagogie. Teoria educației, vol. I: București, Editura Aramis
13. Neculau, Adrian (coord.), 2007. Dinamica grupului și a echipei: Iași, Editura Polirom
14. Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008. Comunicarea eficientă. Ediția a III-a, revăzută și adăugită: Iași, Editura Polirom
15. Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008. Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică: Iași, Editura Polirom
16. Potolea, Dan, Neacșu, Ioan, Iucu, B. Romiță și Pânișoară, Ion-Ovidiu (coord.), 2008. Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II: Iași, Editura Polirom
17. Roco, Mihaela, 2004. Creativitate și inteligență emoțională: Iași, Editura Polirom
18. Sălăvăstru, Dorina, 2004. Psihologia educației: Iași, Editura Polirom
19. Stroe, Marcus (coord.), 1999. Competența didactică. Perspectivă psihologică: București, Editura All Educational.

III. Seminar III - Cunoașterea caracteristicilor clasei de elevi ca grup social.
Perspective psihosociale.
Dimensiunea ergonomică

1. Clarificări conceptuale: psihologie socială, psihologie socială școlară, interacțiune educațională, influență educațională
2. Clasa de elevi ca grup social. Caracteristici
3. Impactul mediului fizic (dimensiunea ergonomică) asupra climatului psihosocial al clasei

Teme

1) Activitate Jurnalul cu dublă intrare– Strategii de armonizare a scopurilor

Etapa I: Pornind de la afirmația „scopul comun al membrilor clasei ar trebui să fie învățătura”, gândiți-vă la exemple cunoscute din experiența voastră de elevi sau din literatura de specialitate, de scopuri divergente ale elevilor și ale școlii/profesorilor, în termeni de diferențe între scopurile individuale și educaționale.

Etapa II: identificați modalități de armonizare a celor două categorii de scopuri (educaționale și individuale), ținând cont de nevoile elevilor.

Completați tabelul următor:

<p>Scopuri divergente</p> <p>Elevii își doresc/au nevoie de...(scopuri individuale):</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>Școala/profesorii își doresc (scopuri educaționale):</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>Modalități de armonizare a scopurilor individuale și educaționale folosind: strategii didactice adecvate și creative, stil de conducere flexibil, prestigiul profesorului, motivarea adecvată a elevilor pentru activitățile comune, adaptarea la nevoile psihologice ale elevilor, utilizarea resurselor grupului, individualizarea învățării.</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
---	---

2) Exercițiu - Regulamentul clasei

Etapa I. Folosind modelul de mai jos, elaborați un Regulament al clasei (o listă de 5-7 reguli). Gândiți-vă la consecințele corespunzătoare. Dați-i un titlu atractiv, folosiți desene sau simboluri sugestive.

Titlu

Comportament așteptat	Regula	Consecința pentru elevii care nu respectă regula
Să nu se bată între ei	Rezolvăm conflictele în mod corespunzător.	10 minute izolare-banca gânditorului

Să nu se alerge prin casă	În clasă se circulă încet și ordonat.	5 minute de curățenie în clasă la sfârșitul zilei

Etapa II. Elaborați o scrisoare către părinți, prin care să-i informați despre utilitatea și necesitatea respectării regulilor, precum și consecințele nerespectării acestora (jumătate de pagină).

3) Proiect - Clasa Prieteniei

Planificați un set de activități care să mărească unitatea, coeziunea clasei de elevi. Integrați aceste activități în cadrul unui proiect, desfășurat pe parcursul întregul an școlar, aflat sub egida „Clasa mea - Clasa Prieteniei”.

(Sugestii de activități: proiecte comune ale clasei, evenimente ale clasei, tematica pentru orele de dirigenție, excursii, amenajarea clasei, concursuri, competiții cu alte clase/școli, jocuri și exerciții speciale).

Activități	Obiective	Perioada	Resurse educaționale	Responsabili	Indicatori ai coeziunii de grup Exemple:
					<p>Acord privind scopurile.</p> <p>Frecvență ridicată a interacțiunilor pozitive: adresare, zâmbet.</p> <p>Comunicare interpersonală bună.</p> <p>Atmosfera prietenească, etos pozitiv.</p> <p>Respectarea normelor de grup.</p> <p>Cooperează eficient.</p> <p>Proximitate fizică.</p> <p>Își asumă responsabilități.</p> <p>Activități comune soldate cu succes/performanță.</p> <p>Sprijinirea reciprocă în acțiuni.</p> <p>Aprecieră faptului că se simt bine atunci când lucrează împreună.</p> <p>Aprecieră reciprocă după realizarea sarcinilor și activităților de grup.</p> <p>Exprimarea satisfacțiilor/insatisfacțiilor generate de apartenența la grup.</p> <p>Folosirea cuvintelor laudative/apreciative la adresa grupului.</p> <p>Utilizarea frecventă a pronumelui personal „noi” (conturarea identității).</p>

4) **Exercițiu - „Harta conceptuală”**

Realizați o hartă conceptuală, punând în relație principalele concepte studiate. Situați în centrul acesteia sintagma „Caracteristicile clasei de elevi”, iar în jur ideile generative ale acesteia sau simboluri sugestive. Fiecare idee poate genera alte idei, subordonate.

5) **Poster „Clasa mea. Zonă fără probleme”**

- a) Realizați un poster sau o hartă numită „Clasa mea. Zonă fără probleme”. Desenați/listați/marcați simboluri care să sugereze schimbările de ordin ergonomic, cu implicații pozitive asupra mediului de predare-învățare. Descrieți aceste schimbări și anticipați efectele posibile.
- b) În clasa dumneavoastră, propuneți modalități diferite de aranjare a mobilierului clasei, în funcție de specificul activității și maniera de organizare a grupurilor (pentru o dezbatere, o activitate de grup, brainstorming, evaluare scrisă, lecție de predare-învățare, etc.).

Bibliografie

1. Abric, Jean-Claude, 2002. Psihologia comunicării. Teorii și metode: Iași, Editura Polirom
2. Amado, Gilles și Guittet, Andre, 2007. Psihologia comunicării în grupuri: Iași, Editura Polirom.
3. Băban, Adriana (coord.), 2001. Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere: Cluj-Napoca, Editura Ardealul
4. Călineci, Marcela, Păcurari, Otilia-Ștefania și Stoicescu, Daniela, 2009. Valori comportamentale și reducerea violenței în școală, București, Educația 2000+
5. Cosmovici, Andrei și Iacob, Luminița (coord.), 1999. Psihologie școlară. (cap. Dimensiuni psihosociale ale activității profesorului, autori Neculau, Adrian și Boncu, Ștefan): Iași, Editura Polirom
6. Gordon, Thomas & Burch, Noel, 2011. Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii: București, Editura TREI (trad. I. Sava)
7. Ionescu, Miron și Chiș, Vasile (coord.), 2009. Fundamentări teoretice și abordări praxiologice în științele educației, Cluj-Napoca, Editura Eikon
8. Iucu, B. Romiță, 2006. Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională: Iași, Editura Polirom.
9. Neculau, Adrian (coord.), 2007. Dinamica grupului și a echipei: Iași, Editura Polirom
10. Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008. Comunicarea eficientă. Ediția a III-a, revăzută și adăugită: Iași, Editura Polirom
11. Pânișoară, Ion-Ovidiu, 2008. Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică: Iași, Editura Polirom
12. Potolea, Dan, Neacșu, Ioan, Iucu, Romiță și Pânișoară, Ion-Ovidiu (coord.), 2008. Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II: Iași, Editura Polirom
13. Sălăvăstru, Dorina, 2004. Psihologia educației: Iași, Editura Polirom
14. Yalom, Irvin și Lencsz, Molzn, 2008. Tratat de psihoterapie de grup. Teorie și practică: București, Editura TREI